

VELDUILBRAAKBALLEN MET DUBBELE INHOUD

Willem van der Waal

Op 2 januari 1993 kon ik dankzij het kleine wintertje op dat moment een wandeling maken door de berkenvallei op Terschelling. De dagen ervoor was het winters, vooral 's nachts. Overdag kwam het kwik ook niet boven nul, maar de zon scheen voortdurend. Alleen op nieuwjaarsdag was er zeer dichte mist die zorgde voor een berijpt wonderland.

Over het 20 centimeter dikke ijs lopend kwam ik op een plek waar je anders alleen met lieslaarzen kunt komen. Op de zonzijde van een boven het ijs uitstekend duintje, begroeid met kruipwilg, kleine berken en grote pollen helmgras, zou ik de boterham opeten. Over het ijs glibberend richting duintje vloog een Velduil op. Hij verdween uit het zicht en kort hierna ging een tweede Velduil omhoog. Deze ging bovenop het duin zitten. Streng kijkend, met een blik van ja, wat moet dat hier, bekeek de uil de mens en geschokt verdween ook deze Velduil achter het duintje. Op de plek waarvan de eerste uil was opgevlogen bleek een slaapnest te liggen. Dit bevatte vier braakballen: twee oude (berijpte) en twee verse (nog niet bevroren). In het tweede nest lagen zes braakballen: vier oude en twee verse. Totaal werden tien braakballen gevonden. Per dag of per slaapbeurt waren klaarblijkelijk twee ballen uitgebraakt.

Het pluizen van de ballen leverde het volgende op: bosmuis 2 ex, dwergmuis 2 ex, alsmede 2 vogelresten. De twee vogelresten zaten in de twee verse braakballen van nest nummer één. Met Svensson en de schuifmaat in de hand konden de resten op naam worden gebracht. De resten van een kleiner vogeltje (een zangvogel gelet op de schedel) bleken van een (Oever)pieper. De tweede vogel, een steltloper, was zeer waarschijnlijk een Bonte Strandloper, maar uitsluitel zou wat meer studie vereisen. De beide poten en de schedel werden bij het ITZ in Amsterdam met balgen vergeleken. Al metend en vergelijkend kwamen we uit op Bonte Strandloper. Van dit bontje bleek de maag nog intact, zodat ook deze kon worden leeggepeuterd. Die bevatte wat plantaardige of dierlijke asresten. Verder zaten er wat zandkorrels, twee steentjes, wat schelpgruis, een krabbeschaartje en wat kleine wadslakjes in. Velduil één had blijkbaar bij gebrek aan knaagdieren (die zich lekker hadden verstoppt tegen de kou) vogels op het menu gezet. Een Oeverpieper en een Bonte strandloper leverden hem meer vlees op zodat er minder braakballen hoeven te worden gebraakt. Uil nummer twee was misschien meer een muizenjager of zijn jachtgebied lag meer tegen de

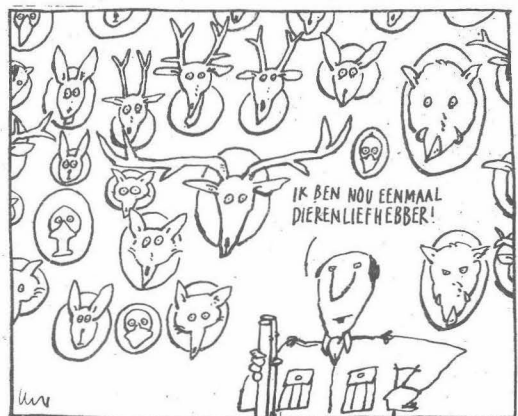
Berkenvallei aan, terwijl uil één meer op de Boschplaat jaagde en zo in de krek en slenken makkelijker aan vogels kon komen. Het blijft een vraag.

Overigens vond Guus van Duin twaalf jaar geleden op Vlieland in een braakbal van een Velduil een ringetje, dat ooit op de Washes in Engeland om de poot van een Drieteenstrandloper was gelegd. Ik dank Tineke Prins voor het bestuderen van de balgen op het ITZ.

Willem van der Waal
Binnenkadijk 274
1018 ZJ Amsterdam

Len

Trouw 14-10-93